

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminea, F61'a, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Braslovu 24/12 Maiu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Romanii literati transilvani fugiti in Romania?

De cativa ani inc6ce se oitescu in foile neromanesci din timpul in timpul recriminari forte uriti6se in contra acelor romanii literati, carii in decursulu anilor au trecut si s'au asiediatu in o calitate seu alt'a in tierile romanesci. Astadi amu ajunsu la atat'a, in catu nu numai foile neromanesci din tier'a, ci si unele organe gubernementali orice manifestari simpatiche venite din Romania le imputa numani romanilor emigrati de aici acolo, dandu totuodata se se pric6pa, ca deca nu aru ecista acei 6meni periculosi, moldavoromanilor nici ca le aru pasa de conationalii loru din Transilvania. Cu unu ouventu: capulu reutatoru aru fi numai cei emigrati.

F61'a „Marmaros“ Nr. 15 merge multu mai departe sustienendu, ca romanii emigrati in Principatele danubiane aru fi mai multu nisece fugari scapati acolo de frica pedepseloru intentate loru pentru crime, apoi se ocupa cu fanaticu planu alu Dacoromanismulu, cu compunerea de carte geografice fantastice si cu alte secaturi, cu care aru vrea se amagesca pe bunii ei pacienti romani pe calea revolutionei, din care apoi ar' urma de siguru subjugarea rus6ca. Acelu articulu din „Marmaros“ este subscrisu cu initialele M. B.; 6ra apoi redactorulu numitei foi presupune, ca auctorii cunoscutelu prochiamatiuni anonime de deunadi aru fi acei studenti, carii voru fi fugiti (?) dela Blasiu in Romania de frica pedepsei, pentrucu au cadutu in propus greu ca ei aru fi aprinsu podulu de preste Ternava.

Deca foile neromane nu aru fi inceputu a inegri si infera chiaru caracterulu privatu alu confratiloru si contimporaniloru nostriu trecuti de aici in Romania, noi inca totu amu fi mai persistatu in tacere absoluta asupra diferiteloru cause care au facutu se emigre mai nainte ca si in timpul de facia mai multi romanii literati; amu fi tacutu, pentrucu credeamu omca asemenea oestiune este de meritu istoricu si de o importantia neasemenatu mai mare, decatu ca se o tracteze cineva numai asia en passant. Tooma pentru aceea si totu pentru istoria ne pastraramu pana acum, in ac6sta materia nu numai unu memorialu de cinci cole compusu de Ioanu Maiorescu in 9 febr. 1858 si adresatu unuia dintre ministrii austriaci, ci si alte mai multe consemnari cronologice. Ei bine, astadi adversarii nostriu politici credintiosi cunoscutei maceime machiavelistice, vinu si ne ataca caracterulu privatu, comitu atentatu asupra on6rei, astadi prin urmare trebuie se rupemu taerea. Cu t6te acestea vomu impartasi aici numai unu micu estrasu din unu altu memorialu impartasitu tocma in causa emigratoru romanesci unu eminentu barbatu de statu din dilele lui Schmerling.

Romanii transilvani totu6deun'a au emigratu in tierile romanesci.

Sub regii Ungariei, adica pana la 1526—40 romanii au emigratu din causa acelu mai furiose persecutiuni religio6se, candu era constrinsi prin forti armeloru a se lapada de ritulu resarit6nu si a trece la celu apus6nu (Bela, Carola Roberto, Ludovicu I. etc.). totu odata si din causa celei mai barbare iobagii. (Vedi olectiunile istorice ale com. Ios. Kemény publicate in „Transilvania“.)

Sub principi transilvani romanii emigratu din cauza ca i calvinea totu cu forti si ca iobagi'a nu mai ou6ceca margini.

Dela 1698 pana la Iosifu II. romanii emigratu persecutati amaru de jesuiti, carii domnea in ac6sta tieru cu potestate absoluta. (Vedi in arhivele din Vien'a si Clusiu si cronicelu.)

Romanii sub Iosifu mai incetaseru a emigra, inse numai pe vreo cinci siese ani pana la m6rtea lui. Caus'a era, ca pe atunci romaniloru literati le mergea multu mai bine aici a casa, decatu sub domnia greoiloru fanarioti in Principatele romanesci. Cu t6te acestea monastirile moldavoromanesci totu au primitu in sinulu loru pe multi romanii ardeleni, din carii se alese unu numeru frumosu de egumeni, episcopi si unu mitropolitu la Chievu.

Dela 1819 inc6ce moldavoromanii au inceputu a chiama ei insii din romanii literati ardeleni si banatieni, pentrucu se le ajute a si apara tier'a de robia turco-fanariotica si limb'a de perire. (Georgie Lazaru, Dr. Ramontiai, Dr. Vasilie Popu, Vas. Fabianu, Costa, Manfi etc.).

Episcopulu Ioanu Lemeni pastru o scri6re a fericitulu mitropolitu Costache Veniaminu, prin care acesta iu indemn6, ca se ai lese saracu a protopopia din Clusiu si se tr6ca la Iasi, respective la monastirea Sodal'a, spre a organisa in aceea si unu seminaru de clerici, si i puneu singur'a conditiune, ca despre cele patru puncte se taca ca despre unele, care nici ca aru mai merita ca se fia disputate de nisece crestini cu mintea la locu. Dn. G. Asache fusese tramiau inadinsu dela Iasi, pentrucu se caute transilvanii si se i duc: ca sine!

Intre anii 1823 si 1828, adica pana la reboiulu rusu-turcescu, mai multi boieri meri chiama literati ardeleni in calitate de profesori, seu in familia, seu la cate un'a sc6la, a nume la cele din Bucuresci si Iasi; pe atunci inse romanii ardeleni si banatieni inca totu mai 6ra persecutati de partea grec6ca a clerulu, care spunea popor6lu, ca acesti romanii nu sunt botezati cu apa, ci — cu lpte acru si miruiti cu untu de vaca, cum si alte dobitoc6i de felulu acesta, apoi p6teau tu se totu juri ca esci pravoslavnicu si ca te tii de Sibiu seu de santulu Carlovitu, ca nu ti folosea nimicu. In acela si timpulu inse romanii banatieni 6ra persecutati ca niciodata de — serbi, incatu anume dn. Damascenu Bojino'a ca juristu cunoscutu si cu purtari in totu respectulu ecaemplarie, numai de scarb'a acelu persecutiuni a parasitu patri'a sa, precum insusi ne spunea in t6mn'a din an. 1831 candu a trecut prin Transilvania la Iasi. Cum era tractatu pe atunci ardelenii, ce se ve mai spunemu roguve. Pe la 1821 venise la Blasiu o porunca presidiala secreta, ca episcopulu Ioanu Bobu se nu suferu atati romanii la invetiatura. Era cu clerici cu totu abia trei sute. Tipografi'a din Blasiu ajunsese ca se 6na gainele in ea, pentrucu sistem'a de atunci sugrumase orice miscare mai libera in sciintie. Romanii mai nicairi nu 6ra primiti in deregatorii publice. Preoti seu iobagi, ac6sta 6ra alternativ'a romaniloru carii inveti6 carte. Ba nu, ci mai 6ra un'a: a se turci, pentrucu se p6ta inainta.

In ac6sta stare gasi pe romanii transilvani anulu 1830—1834, pre candu se restaurara din nou domniile romanesci in Principate. De atunci inainta tinerii cei mai geniali si cei pregatiti mai bine prin sc6le inceputu se tr6ca dincolo, pentrucu aici le 6ra inchisa orice cariera. Dr. A. Teodori, Eftimie Murgu, Camp6nu, Popescu, fratii Stoica, toti din Banatu, profesoriulu Genulie si Dionisie (astadi episcopu), Dr. Sibir6nu Florianu Aronu, unu altu Aronu ca profesorulu de norma, Gavru Munt6nu, Davidu Almasianu, Maiorescu, toti transilvaneni si mai toti absoluti in eate d6na facultati de sciintia, unii cu riguro6se, alii cu censura de advocati, mai tardiu ganialulu Laurianu, Suciu, Vas. Maiorescu si alii, ale caroru nume nu ne subvinu iudata, au producu

in Transilvania cele mai frumo6se testimonii, tocma inse pentru aceea servitulu loru aici nu a trebuitu la nimeni. Architectulu Stefanu Emiliano alias Kert6sz, a invetiatu architectur'a cu stipendiulu statulu in academi'a de artele frumo6se la Vien'a, 6ra prin urmare datoriu a servi Transilvaniei, 6ra nu a o parasi. Elu s'a prezentatu in an. 1845 la gubernatoriulu ruganduse pentru unu postu; ci responsulu ii fu: Pare reu dragatu meu, tier'a inse n'are nici o trebuinta de servitulu dtale, prin urmare poti merge oriunde iti place. Asia bietulu teneru trecu la Bucuresci, unde fu aplicatu la edificarea frumo6sulu teatru nationalu.

Dupa 1849 este cunoscuta inversiunatu a persecutiune pornita de comisarulu Eduardu Bach asupra intielegintiei romanesci. In urma aceleia trecu 6ra mai multi romanii transilvani, inse numai la Moldov'a sub protectiunea umanulu principe Grigorie Ghica, 6ra in Bucuresci 6ra persecutati reu de partit'a boieriloru celoru muscoliti.

P'intre t6te persecutiunile si oercetarile acesteia caracterulu moralu privatu alu acelu barbatu a esitu curatu ca aurulu. Un'a impregiurare inse nu o voru nega nici ei, ci voru avea totu6deuna curagiulu de a o marturisi pentru istoria. Ei toti au esitu din patri'a loru unde repausa osementele parintiloru, cu inim'a infranta de durere, cu sufletulu amaritu si cu cate unu „tiene minte“ pe buze, adica mai in scurtu, petrunsi de simtiemente care se pctu asemenea cu ale franciloru protestanti emigrati odiniora la Prusia.

Pana la 1861 mai toti romanii de litere 6ra pusi sub priveghere politien6ca intocma ca si astadi. Amu mai memoratu si altadata, ca in an. 1858 unu consiliaru dela politia suprema din Vien'a spuse curatu lui Maiorescu: „Domnule, imi pare prea reu ca trebuie se ti impartasiescu spre directiunea dtale: Ati ajunsu ca astadi se vi se considere de crime ca v'ati nasoutu romanii.“ — — —

Dreptu ca dn. Schmerling a distu in anii 1861 si 1862 de repetite ori: Vomu imbucura pe romanii cu atatea drepturi si bunatati, incatu nicairi se nu le p6ta fi mai bine decatu in patri'a loru si niciodata se nu si aduca aminte de Dacoromanii. Inse despre cele ce au urmatu dupa aceea, aici nu ne mai este ertatu a vorbi. Deci incheiemu dechiarandu de calunniatori reutatosi pre toti pati au fruntea de a sustien6, ca romanii trecuti din colo aru fi fostu aici compromisi in moral'a loru. Cu singur'a exceptiune de doi insi trecuti inainta de 1840 si unu gimnasiastu din dilele absolutismulu, toti au fostu si au ramasu nepatati. Au esitu si mai esu de aici dintre cei mai buni tineri spre cea mai profunda durere a n6stra, parii nici odata nu am fostu pentru esirea, ci pentru remanerea, rabdarea si suferirea loru aici pe locu in patri'a loru. Nu ne insielamu deca vomu sustienea, ca dela 1850 inc6ce au emigratu preste d6na sute romanii inzestrati cu sciintie, juristi, filologi, tehnici, teologi, mai multi bucalareati (testimoniu de matoritate din clasele gimnasiali superiori), parte chiamati inadinsu mai alesu la stationi de profesura, parte esiti de buna voi'a loru, in totu casulu inse spre cea mai simfita dauna a poporulu romanescu din Transilvania si Ungaria.

Deci nu romanii au trecut in tierile romanesci ca fugari, ci au trecut cu totulu altii, pentrucu se se inroleze in corpurile revolutionarie ale lui Klapka, Kossuth s. a. Romanii au trecut in partea loru cea mai mare numai de ur'a si scarb'a persecutiuniloru nationali si religio6se, seu si inspirati de nobilulu zelu de a confapti pe unu terenu mai largu la regenerarea patriei romanesci. —

Fa bine astepta reu dela antagonulu teu.

O amortiela de neactivitate, o uimire la tôte fulgerile si loviturile, o neresolutiune de coudarnatu se vede a maiea pasii tuturor dela intreprinderi mari si serioase in folosulu inaintareii secure. — Hei! candu te vedi ignoratu si respinsu, ma adesea luat si preste pitioru si impedeatu ici de unulu, colo de altu boldu ala sortii, in adeveru, ca nu e de mirare, pentruca nu vedemu nici o constelatiune, ce ar' puté entusiasma vointia romanului la intreprinderi in parte si comuna folositorie. — Noi speramu totuei, ca vomu veni in pusectiune se dovedimu antagoniloru nostri politici si cum mai vrei se le dici, oa din prob'a, care o facu ei cu noi ne-socotidune, vomu esi mai curati decatu aurulu, deca nu ne vomu mai edimá in promisiuni góle, ci vomu incepe a ne arunca cu repedinne pe campulu activitateri casnice spre a ne meliorá in puterea nostra, starea nostra de totu felulu, ca cine stagnéza nu progreséza — Servilismulu, ma si politetia nostra cea cosmopolitica, sora de cruce cu lingusirea, pórtá vina la multe, din cate suferimu. —

Apropos cu politetia. — Comunitatea orasiului Clusiu alesece unu comitetu spre a elaborá nesece statute pentru infiintarea unei scóle industriale. Preotulu ev. lut. Hinz cá membru alu comitetului propusece a se primi si limb'a romanéca cá studiu obligatu, iuse remase cucu si se aflá silitu a cere, cá se i se ié propunerea la protocolu cá votu separat. Vine acum obiectulu acest'a la pertractare in sinulu reprezentantiei comunale si acést'a se distinse intocma cá si comitetulu cu antipati'a catra limb'a nostra romana, pentruca afara de 2 protopopi romani din Clusiu nici macaru unulu n'a spriginutu propunerea pentru primirea limbii romane. — Audi colo! nici la scóla industrialá se nu fia limb'a nostra respectata intr'unu comitatu impopulatu cu atata preponderantia de romani! — Asia ne trebue, deca ne mai leganam cu sperantia in muntii de aur ai egali tatei si ai promisioniloru fictive, cari nu costa nici o lascaia, cari inse ne ingana tarea resolutiune de a apuca odata cu seriozitate mai decisiva, cá se ingrigimu noi de noi, ca dieu numai, cum ne vomu sará asia vomu manca.

Si cine a fostu dusmanulu limbii romane la aceste debateri? Celu mai pronunsiatu a fostu dlu Enricu Finali, secretariulu museului din Clusiu, care cutezá in nesciintia sa a dice, ca limb'a romana e prea neculta spre a fi propusa intr'o scóla industrialá. Cine nu crede acést'a, cetésca „Feder.“ Nr. 67. — Ast'a e recompensare dela d. Finali pentru onórea, ce i a facutu asociatiunea romana transilvana, facundu'lu membru onorariu alu asociatiunii, care sententia e cu statu mai prejudiciósa, cu catu ca conventulu lui cá membru alu asociatiunii, despre care nu se póte dice, ca n'are cunoscutia de insintarea limbii romane, are mai multu credientu la ai sei, de a'i intari in ide'a loru ficca, ca limb'a romana se afla in starea neculturei naturale. —

Totu in Clusiu comunitatea evangelico reformata a redicatu unu institutu de pastrarea prunciloru (kisdédóvó, adica fabrica de a maghiarisa), care in 1-a Sept. se va si deschide si consiliulu bisericeii prin adresa catra regin'a s'a rugatu, cá se concéda acestui institutu a purtá numele „Elisabethinu“. La asia oeva se precepu ómenii nostri de pe la Clusiu si din tóta Ungaria, ma precum vedemu, ei voru face si fabrice pentru maghiarisarea a tóta suflarea pe care voru puté a apuca in ghiara. Sermanii, cum ii soutura frigurile si ei se lecuiescu totu cu apa rece!

In Ungaria au reuniuni, societati cu capitale mari, cari au de problema a premia pe cei ce voru face mari pescuiri, mari aquisitiuni pentru maghiarisare. — La oficia vedemu, ca nu se mai primescu nici macaru la finantia, fara cunoscutia limbii maghiare, si de limb'a romana nici nu viséza nimene, cá cum romanulu ar' fi veneticu séu unu paria, unu nimenea in vatr'a strabuniloru sei, si cu tóte aceste, totu se striga, ca suntemu cu totii egali, ca nu ne mai lipsece nemica din cup'a fericirii! — Unu pecatu mare a diacutu pe gutulu romanului, ca unii din ei au fugitu dupa caruti'a, care nu'i asteptá. Deca eli se mai reintórcea in sine insusi si tamaiea mai multu activitateri sa pentru sene, se in-

credea cu mai mare statornicia si resolutiune in poterile sale unite, astadi n'ar sta unii cá nimericiei dupa us'a stapanului, cu manile legate si cu scalusu in gura, ci ar' sbura pe aripile spiritului, candu s'ar ingrigi mai resolutu de luminarea lui. —

D. dep. Aureliu Maniu

vorbi la § 8 din proiectulu biser. gr. or. in sedinti'a din 8 Maiu in sensulu urmatoriu, dupa „Feder.“:

Maniu crede, ca substernendu ministeriulu acestu proiectu de lege, scopulu lui principalu a fostu, se faca dreptate bisericeii. I pare reu, ca pe langa tóte staruintiile n'an potutu convinge pe serbi despre dreptatea dorintieloru romane, si ca nu le-a succésu a statorí modulu de procedere pe calea invoieii reciproce. Maniu face istoriculu desbinareii romaniloru in dóue confesioni; in sinodulu din an. 1865 s'a enunsiatu nedependinti'a bisericeii romane de cea serbéca, si in urmaree aceea comunelu bisericeii, locuite curatu numai de romani s'au scoscu de sub ierarchi'a serbéca si s'au puscu sub iurisdictionea ierarchiei romane, ér' comunele mestecate, locuite si de romani si de serbi au ramasu si mai de parte sub iurisdictionea ierarchiei serbesce pana atunci, pana candu la cererea unei séu altei parti o comisiune micsta, compusa din delegatii episcopiloru respectivi si ai deregatoriei, va complaná causa acést'a in faci'a locului. Detoria acestoru comisiuni micste, in casulu candu incercarile de impacuire n'aru avé nici unu resultatu, va fi a cercetá dreptulu eschisivu de proprietate alu unei séu altei parti asupra averii bisericescei nemiscatorie, si apoi conformu cercetariloru acestora se complaneze causa. Acést'a e procedura legala de pana acum, sanctionata si de Majestatea Sa, conformu careia in 31 comune locuite cea mai mare parte de romani s'au 'si incercatu despartirea, dar' fara resultatu, si cestiunile acestea astépta si astadi deslegarea loru la ministeriulu de cultu. Maniu stiméza precautiunea ministrului de cultu, pentruca n'a vrutu se se mestece in causele acestea, dorece inse din parte si, ca in casulu acést'a se se observe ecnitatea, nu summum jus. Cestiunea proprietatii posesoriatului de pana acum — bisericelu comunale, locuintiile preotiesce, scólele, si fundatiunile spre scopulu acést'a, — nu se póte deslegá asia, ca posesorulu facticu de facia se fia totuodata si proprietariu. Acestea suntu motivele cari l'au facutu a propune unu amendamentu la §-ulu alu optulea. —

Brasiovu 22 Maiu n. Dupa ce pana acum avuramu placerea de a vedé trei reprezentatiuni teatrale, s'ar ouveni cá in pusectiunea nostra aici pre locu se le facemu unu feliu de recensinne; noi inse ne fiindu artisti, nici macaru diletanti in arta, nu ne simtimu capaci de a lua asuprane asemenea insarcinare. Recensinunea cea mai indestulatória ce putemu noi da pentru publiculu nostru este, cá se'lu asiguramu, ca localulu teatrului de aici a fostu la tóte trei representatiunile ocupatu in tóte apatiurile sale. Mai adaugemu ca publiculu acestoru representatiuni este precumpanitoriu numai romanescu.

In fine o intricare catra dn. directorele acestei societati dramatice. Ai declaratu Domnule, ca vei da precisu numai diece representatiuni in Brasiovu. Se vede ca in minutele candu ai scrisu acea linia sub afisi'a de eri, ai uitatu ca apucaratí intre muntii Brasiovului, de unde nu prea scapa cineva cu un'a cu dóua. Vetu merge de aici deca ve voru chiama frumosiulu confratii nostri de eos. din Sibiu, Lugosiu, Aradu, éra altmintrea concessiunea dvóstra suna pe dóua luni. —

— Amblarea timpului pre la noi este catu se póte mai favorabila pentru agricultura. Totu asemenea sciri avemu din tier'a vecina. Pretiurile bucatelor au scadiutu cam cu 20%.

Pentru apele nostre minerali au si inceputu a se arata cate unu óspetu. —

— Libertate personala. Din vecinulu orasiulu Rosnovu (Rosenau) primimu scirea despre un'a neleguire din cele mai scandalóse. Joi in 14/2 Maiu deregatorii acelu orasiu au poruncitu arestarea parochului greco resaritenu Georgiu Babesiu din vecin'a comuna Schodolu in tienstulu Branului. Pretestulu arestareii acelu preotu a fostu, ca oile lui aru fi scapatu, nu in tierin'a, ci nu mai in marginea

locului de pasciune alu rosnoveniloru. Parochulu s'a rugatu indesiertu, pentrucá se i se ia numai zalogu dupa datina si lege, éra de persón'a lui se nu se atinga, pentruca diece insi l'au luat de pe loculu seu pe care 'lu ará in acea di si l'au trasu preste vali si baltí pana la Rosnovu, unde l'au bagatu in prinsóre, éra apoi 'iau cerutu 20 fl. v. a. pentru eliberare; éra fiinduoa numitul parochu nu a voitu se le dè nici o lascaia, a dóua di pe la 11 óre ilu escortara la Brasiovu, de unde inse auctoritatile politice 'lu eliberara indata, pentruca cunoscura neleguirea comisa.

Precum ni se asigura, casulu de facia s'a si aratatu la scaunulu metropolitani cu tóte impregiorarile lui; se spune totuodata, ca parochulu Babesiu ar' fi prea determinatu a si cere satisfactiune cu atatu mai virtosu, cu catu rosnovenii dela unu timpu incóce nu mai respecta intru nimicu libertatea personala. Cunoscemu si diferentiele de hotaru dintre Rosnoveni si Schodoleni, cunoscemu inse si legile, care dau dreptulu de a si ingradi oricine o catatime óresica care de mosia ori cum va voí; avemu de facia si próspet'a porunca ministeriala venita aici la Brasiovu cu scopu de a recomanda locuitoriloru comasatiunea cu totu adinsulu. Schodolenii mai bine de 200 ani incóce au cumparatu in vecinatatea loru contermina aprópe 600 jugere pamentu Acestea mosióre voiescu ei a le comassa si altu nimicu. Hotarulu Brasiovului e plinu de mosióre comasate in avia numite stupini. Cativa particulari comaséza ne'ncetatu si facu prea bine. Deci: Quod uni equum, alteri justum.

Acum pricepeti ce insémna Habeas corpus? —

UNGARIA. Dela dieta. Cas'a de susu. Sedinti'a din 16 Maiu sub presiinti'a contelui Mallath. Dupa curente si dupa cetirea a dóue petitiuni din Secuime dela S. Giorgiu de Sepsi in causa cestiunei de armare, a Ludovicenului din Pest'a si in causa nationalitatiloru, cá se nu li se dè cumva dreptu nationalu, care nu s'ar potrive cu unificarea statului, — se luá inainte

Proiectulu de lege alu bisericeii gr. or.

Min. de cultu br. Eötvös luandu conventulu aratá necesitatea lezei acesteia cá si in camera deputatiloru. Br. Béla Liptay relevéza proiectulu de lege si recomanda primirea lui. Samuele Masirevits, metrop. serbescu intr'o cuventare lunga observá, ca biserica lui se numesce inainte de tóte „ortodoxa orientala“ si asia se numesce si religiunea, de aceea pretinde a se luá acést'a numire in lege. Multa-mesce pentru garantiile autonomiei bisericesce: totusi se afla silitu a observá, ca proiectulu de lege cuprinde mai multu in interesulu nóuie metropolie romane decatu face de lipsa, si retace cu totulu mai multe fapte complinite esentiale, care atingu natiunea si metropoli'a serbéca si dorece, cá in lege se se accentueze si se se releveze suprematia metropolie de Carlovitiu, cá biserica mama si se nu se priméca conventulu „egalu indreptatitu“, fiinduca expresiunea „de sine statatória“ e deajunsu pentru administratiunea nedependenta si dorece, cá tóte drepturile si privilegiale serbiloru se se sustiena neatinse prin acést'a lege. In privinti'a impartirii averiloru dorece si speréza, cá pretensinile imprumutate se se aplaneze pe cale pacuita.

Esc. Sa metropolitulu br. de Slagunajia cuventulu si tiene o cuventare urmata de aplausuri si „éljen“-uri ale casei recomandandu primirea proiectului de lege cestionatu. Cuventarea intréga o vomu publicá in Nr. viii.

Mai vorbi si c. Zichy totu pentru lege si eppulu A. Nako, care ar' fi doritu, cá camer'a dep. se fi primitu unele amendamente, inse fiinduca fia-ce lege póte se se mai complinésca, speréza ea congressulu serbescu nationalu celu mai de aprópe nu va intrelasa a si asterne parerile sale legislativei. (Va se dica, ca serbii totu s'or mai incercá a incalcá catu voru puté?) Se se concéda tienerea congressului neimpedecata si se nu se amane sanctioarea decisuniloru lui si atunci se voru face tóte bune. Cu acést'a cuventare se inchiaia deshaterea generala si se luá inainte cea speciala.

Eppulu Nako propune la § 1 ér' numirea de „ortodocsu“ si deca nu s'ar primi, atunci numirea „greco orientala“ se se considerece cu-

mai că provisoriu până cându sinodulu bisericescu va decide și face propunerile sale. Comitetele supr. Paulu Rainer e în contra modificării și așa § 1 se primi neschimbatu. La § 2 c. Antoniu Mailath face unu adăuș de cuprinsu, că determinățiunile art. 12 ale legii din 1792 se se estindă și la metropolitulu romanu, care prin acest'a primescse scaunu și votu în cas'a magnatiloru. (Eca sangele încă nu se făcù apa.) Radvansky dorește, că în locu de espresiuă „înființată” se se pună „reînființată”. Mihailoviciu comit. sup. din Baciu vré în locu de „egalu îndreptățitu” se se pună „coordinatu”. C. Georgiu Károly, Eötvös, Tisza suntu contra cuventulu „coordinatu”.

Metrop. br. de Siaguna dechiara, că din parte-si e multămătu cu textulu proiectulu de lege și abdico la orice modificăre chiaru și cându acest'a ar' corespunde mai aprópe adeverulu istoricu. Se primescse adăușulu contelui Mailath cu unanimitate, ér' celelalte amendamente se reiepta, și proiectulu se primescse întregu până la § 10 nemodificatu, cu tóte că la § 8 Mihailoviciu și arată dorinț'a, că în controversiile eventuale de dreptu se potu aplica tóte midilócele de dreptu.

Presedintele enuncia primirea proiectulu, observandu la cuventarea metropolitulu Masi-revits aceste: „Dăca am priceputu bine, apoi în cuventarea acest'a se cuprindea unu felu de protestu, fiinduca crede, că numai într'atata se póte invoi la art. acestu de lege, încatu acelasi nu se împotrivesce cu drepturile bisericesci. Eu, și precum crede, cu mine totu membrii înaltei tabule a magnatiloru pretiniescu profundu simțiemintele religiósse ale Eac. Sale, în se unu protestu nu se póte primi nici în contra deciziunii casei nici în contra urmăriloru acelor'a.” (Aplause vii.) Și așa se trecu la cestiunea calei de feru oatra Fiume. — De aici se invetia romanii, cu oata cerbicositate se sustienu drepturile, care le au amana! —

— Inalt. Sa archiducele Albrecht, după ce a vizitatu locurile granitariu din Banatu, a facutu acest'a și în Croați'a tenendu revista preste garnizióne și institutetele milita. i. —

— Deputatiunea croata și dede dechiara rea la deputatiunea ungarica, că în caus'a drumulu de feru catra Fiume se întrevina că se se otarésca în conferinț'a comună, că acest'a linia e se se traga prin midiloculu Slavoniiei, prin Esseg, Sissek, Agram și Carlstadt că puncte principali la Fiume, fiinduca acest'a pentru ei e o cestiune de viétia, și deputatiunea ungarica încă a recunoscutu, că acest'a e caus'a comună și influinț'a loru legale nu se va delatura prin prelucrarile ce s'au pusu la cale. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 18 Maiu. Desbaterile comitetulu comisiunii bugetarie, în care se propuse, că subtragerea contributiunii dela cupóne se se marésca, a facutu mare emotione în respectivii proprietari, și comitetulu primi propunerea min. Brestl, după care proprietarii de obleg. se primescse numai 4 fl. în locu de 5 fl. 25 cr. —

ROMANIA.

In sied. din 26 Aprile.

(Urmare.)

D. ministru. Éta dloru, ce am facutu eu, éta circularile mele. Acum vinu actele unui suptu-prefectu, séu mai bine unu ajutoriu de suptu-prefectu, alu caruia nume d. Carpu nici n'a pututu se'lu descifreze.

Cându unu omu vine și otesce la tribun'a parlamentulu romanu unu actu oficialu care se dice basatu pe ordinile ministeriulu, trebuie mai anteu, — cu tóte că chiaru atunci nu este prudentu, nu era patriotiu se via la tribuna, — trebuie se se asigure într'unu modu oficiosu, nu oficialu, ca este esactu, că nu pe urma inimicii natiunii se iè actele citate de dlui și se se serve în contra natiunii cu soele acte.

D. Carpu trebuie mai anteu se via la ministeriu, se caute acele ordine cari suntu citate de ajutoriulu suptu-prefectulu Bistrit'a de diosu. Dlui scie, că tóte usile ministeriiloru sunt deschise tuturor dloru deputati, senatori și diurnalisti, la ori ce minutu ar' voi, putea dar' se via se caute, și cându se va convinge, se scóta copii după acele ordine.

D. Carpu. Le amu cititu.

D. ministru de interne. N'ai cititu decatu numai ordinile ajutoriulu subprefectulu, și o

singura circulara, dar' nici unu altu ordinu ministeriale; și cându în strainatate va merge discursulu dtale prin depesi telegrafice, o se se dica: ca s'au cititu de unu reprezentante alu natiunii ordinile date de unu ministru, oá se persecute pe israeliti (aplause).

Dlui vine și dice ca va apară natiunea, cându strainulu va fi la hotarele țierei, și cu tóte astea dea este care le tramite mai dinainte armele cu care se póta lovi natiunea. D. Carpu a disu ca este persecutiune, ca suntu sute de familii de israeliti alungate.

Mai anteu, dloru, unu singuru lucru. D. Carpu oare este romanu și care nu póte fiindu aci, se cadia în asemenea eróre, încatu se dica, că în țier'a dlui este persecutiune religiósă, nu avé decatu se întrebe, cati israelitati intra în Romani'a de cându acest'a persecutiune infiorătoare ecisista; trebuie se védia mai anteu cati vagabundi israeliti trecu astadi hotarele, și deoa simțiemintulu natiionale este așa de mare în anim'a sa, trebuie se se asigure deoa guvernulu iè destule mesure spre a opri navaljrea.

Eu, dloru, ve spuie dreptu, deoa puterea executiva póte fi acueata de ceva, este, că nu este destulu de puternica că se ia mesuri, se nu mai navalésca în Romani'a vagabundi.

Ei bine, cum navalésca israelitii într'otiera unde suntu persecutati astfelu, încatu au revclatu nu pe Lord Stanley, ci pe fostulu boieru Carpu? (aplause).

Lordulu Stanley îi e permis se se insiele dela Londr'a, dar' dlui Carpu, reprezentantele natiunii n'î e permis că se se insiele mai cu séma, ca sta aci în țiera și se póte asicuré însusi despre adeveru. S'a disu ca 500 familii israelite suntu tabarite în campiile Bacaului gonite dela sate și comune și ne primite, respinse din Bacau, asupra caror'a se ecercita actele cele mai barbare și încă chiaru infamii — fiindu ca s'a vorbitu de violari. . . .

D. Carpu, acest'a acum o audu.

D. ministru de interne. Înca unu subiectu pentru diariulu ce are onórea se'lu redigees. Dloru, am fostu în faciș loculu și amu cerutu se me duca și pe mine se mi arate loculu — nu unde suntu, fiinduca nimeni nu'ia gasitu — ci unde au fostu tabarite acele 500 de familii israelite. Vreo cateva familii cari nu mai avea ocupatiunea în comune rurale, erau în Bacau fórtse bine primite și trairu în cea mai mare liniste. Acesti israeliti, înainte prefectulu și inaintea agintelului austriacu, care venise în capulu loru în plina uniformu, au declarat singuri, că de si nu li se mai permite a luá carciunile etc., dar' ca, înainte de administratiunea actuala, erau maltratati de mai multe ori de țineri din Bacau, insultati și de mai multe ori batuti, dar' de cându e administratiunea de astadi acele maltratari au încetatu. Singurulu faptu ce au citatu este, că unu ampioiatu óre care slu caroi nume nu'lu au pututu spuie, ar' fi loatu 2 galb. dela unu israelitu că se'lu lase la loculu seu, se nu'lu isgonésca din comună, unde autoritatea comunala nu'lu mai tolerá se siéda. S'a mai disu ca în nóptea Pascelui, guard'a orasiénésca s'a dusu la cimitirulu israelitu, a insultatu mormentele și a stinsu lamp'asanta. S'a cercetatu și nici chiaru de oatra israeliti nu s'a pututu atestá unu singuru faptu. . . .

O voce. Cum se póte, cându „Tier'a” a scrisu?

D. ministru de interne. „Tier'a” a scrisu și o se scria și mane, ea 'și face datori'a, dar' și natiunea își face pe a sa și crede că și reprezentatiunea natiionale n'o va uitá. Singurulu lucru ce'lu a aratatu pozitivu israelitii este, că guard'a orasiénésca, în nóptea de Pasci, mergundu în biseriș s'ar fi slobozitu dóue pasci și ca s'aru fi spartu, nu de guard'a orasiénésca, ci de altii, cateva ferestre. Admitu ca s'au slobozitu acele dóue pasci, dar' omoritus'a cineva? Nu, apoi este óre acest'a o persecutiune religiósă? Reposatulu Barbu Catargiu a fostu omoritu aici la pórt'a metropoliiei, alaturea cu prefectulu politiei și nu s'a descoperitu nici pana astadi omoriturulu; apoi acest'a a fostu o persecutiune religiósă? Pana acum, dloru, nu s'a impuscatu nici unu evreiu, dar' orastini s'au impuscatu (aplause).

Este mai multu. Evrei chiaru pentru delictu suntu mai pucini urmariti decatu altii. Am ordonatu se se faciă statistiós'a de cati arestanti israeliti suntu în puscărie și cati romani și o se vedeti ca, în proportiunea poporatiunii, evrei suntu mai pucini, și sciti pentru ce? Nu pentru ca evreii au mai multa moralitate decatu cre-

stinii, celu pucinu în casuri de fraude, dar' pentru ca, ori cându pui man'a pe unu evreiu, típa toti israelitii nu numai din Tier'a romaniésca, dar' și din strainatate.

Alu doile, pentru că, deoa pui man'a pe unu israelitu, prinsu în delictu, vine unu consulu și dice: este supusulu meu. Apoi o fi ori n'o fi supusu strainu, vine totodéun'a unu consulu care dice ca este. Astfelu în faptu, în puscăriile nóstre suntu multu mai pucini arestanti israeliti decatu de alte rituri. Óre ast'a dovedescse o persecutiune religiósă?

S'au spartu giamuri? Domniloru, eramu se dios ca și pe mine m'au opritu în drumu și puteau se'mi sparga giamurile trasurei; dar' eu nu suntu vr'unu personagiu însemnatu, voiú vorbi dar' de altii

Au fostu, domniloru, primi ministri ai Engliterii, ómeni cari lucrasera tóta viétia loru, pentru binele poporului și' adusesera servituri însemnate, și cu tóte acestea, poporulu le-a spartu geamurile.

Ei bine, deoa la Bacau s'au spartu dóue geamuri, este óre persecutiune religiósă?

Că israelitii se tiepe, este fórtse naturalu, aat'a le face onóre și asi dori că și d. Carpu se alba pentru poporulu romanu sentimentile de solidaritate pe care le-au evreii între densii. Israelitii au stabilitu acea solidaritate, ca-ci ei suferu persecutiunile de 1800 ani; acest'a purtare ne vatama pe noi, dar' trebuie ce recunóscemu că le face onóre. Dar' nu tiepa numai israelitii. Sciti ca suntu parinti, mame cari, cându voru se lovésca pe unu inamicu, își iau copilulu și ilu lovescu cu densulu, și deoa copilulu móre, dicu ca i'la omoritu acelu inamicu. Acestu obiectu ilu aveau la noi, mai cu séma țiganii.

Asia facu adi și inimicii natiunii nóstre, iau pe israelitii și lovescu cu ei în noi, fara se'si bata capulu, deoa îi ucidu pe ei însii prin acest'a lovire. D. Carpu trebuie se'si deachidia ochii, oá se nu devia și dlui unulu din acei copii, cu cari inimicii cauta se ne lovésca (aplause).

Domniloru, cându domnu Carpu, după ce s'a suitu la tribuna, a avutu anteu grija se me asigureze, ca nu a venit se face o cestiune ministeriala, eu am surisú, că ministru; sufletulu meu erá plinu de bucuria, fiinduca de cate ori s'a suitu domnu Carpu la tribuna că se me derame, n'a facutu decatu se me intarésca. Inse n'asi vrea domniloru, ca guvernulu de adi se se intarésca prin cestiuni așa de primejdiósse și speru, ca natiunea, noi cu totii, ne vomu dá man'a că se prevenim pericolele, eu nu voiú asteptá că strainii se via la hotaru și se avem nevoia că se ne scape domnu Carpu, ci toti romanii își voru dá man'a și voru protestá contra infamiiloru ce se arunca în contrale (aplause prelungite)

D. Negura luandu cuventulu, dice ca nu scie pentru ce cestiunea israelitoru se agita astadi, cându ea trebuie se se cerceteze cu ocasiunea proiectulu de lege ce s'a prezentatu. Dlui a auditu la Ploiesci de interpelarea dlui Carpu. și i a parutu pré reu de acest'a, ca-ci scie ca d. Carpu e totodéun'a nefericitu în cestiunile ce alege pentru interpelari. Deoa e vorb'a de cestiunea dela Bacau, atunci nu scie cum d. Carpu a vorbitu de ea, ca-ci acest'a cestiune e cu totul alt'a, Bacaulu, e în stare de asiediu. Multumescse dlui Carpu pentru sustienerea cestiunii Bacaului, și'i promite pentru acest'a o frumoșă primire, deoa va voi se voia-gese pe la Bacau. Cestiunea jidaniloru nu a provocat'o d. Brateanu, ea ecisista la noi, dice d. Negura, remasa dela parinti, inoa de cându d. Carpu jucá arsice. Apoi propune o motiune prin care se cere a se trece la ordinea dilei.

D. Gheorghiu luandu cuventulu dice, că d. Carpu în interpelarea sa a atinsu principiile stărei de adi; primul argumentu aruncatu de domnialui e, că partit'a rosia n'are aderinti în Moldov'a. Deoa în Moldov'a e vreunu omu, care a adusu seryituri guvernulu actualu e d. Carpu. Oii de cate ori guvernulu, dice d. Gheorghiu, va sprijini principiile constitutiunii, libertatile publice, va gasi partizani la noi, ér' de nu, nu voru gasi pe nimeni.

D. Carpu a disu, ca rosii au voitu se de satisfactiune pretensiuniloru fractiunii din Moldov'a, acest'a nu e adeveratu, ca-ci fractiunea n'a cerutu intoleranti'a, dar' asigurare contra coplesirea țierei de acesti ospeti neomenosi. Politic'a partitei amiciloru dlui Carpu a fostu pana acum a cautá puterea la strainu, a conspirá contra natiunitatii; dloru au constrinsu pe gu-

vernu la lovirea de statu dela 2 Maiu, si apoi s'a coalisat se restorne si acést'a si totudéun'a cauta se fia fideli principiloru si traditiuniloru loru resturnatóre. Guvernulu actualu asemenea a cautatu a compromite tiér'a, ca-ci prin decretulu ael'a din anul trecut s'a provocatu Europ'a contra nóstra.

In calatori'a sa in Moldov'a, d. Brateanu a destituitu pe ómenii ce nu puteau fi banuiti si a consiliatu pe M. Sa a nu primi pe cei cari au subscriu proiectulu contra jidaniloru. Prin urmare, fractiunea nu face omagiu nici dlui Carpu nici guvernului actualu; ea va fi gat'a a dá concursu numai celoru ce se voru tiené strictu in legalitate si in spiritulu nationalu si liberalu.

D. Carpu. Am fostu acusat, ca tradeditu interesele tierei pentrucu n'am tacutu atunci, candu d. Brateanu a luat measure barbore, pentrucu nu m'am facutu complicele dsale. Déca n'am datu demisiunea din misiunea mea dela Parisu, a fostu pentrucu nu puteamu fi inlocuitu. Atestéza la d. Iatropulo pentru a spune déca n'a cerutu se fia inlocuitu, spuindu ca in asta cestiune, déca nu va lucra contra, va stá inee cu manele incrucisiate. Dn. ministru vine se'lu acuse acum, pentrucu n'a plecatu capulu cu umilintia dinaintea ordiniloru dsale, cu calcarea datoriei ce erá a sa.

D. ministru cu abilitatea de care scie a usá in unele casuri a voitu a dovedi, ca suptu administratiunea dsale evreei se bucura de o mai mare tolerantia decatu totudéun'a. Cum póte óre d. ministru se aiba outezanti'a a afirmásemeni neadeveruri, candu toti am vedutu cum s'au isgonitu evreei din Moldov'a, si cum in Iasi s'au isgonitu israelitii de n'au mai ramasu lucratori (protestari). Dá, toti am vedutu persecutiunile; actele dlui Brateanu suntu cunoscutu, nu le póte negá; ele au patatu tiér'a si dreptatea istoriei le va arunca in gunoiulu de unde au esutu. (Intreruperi. — D. I. Brateanu dice, ca pentru onórea tribunei romane, ar' trebui cá d. Carpu se intrebuinteze cuvinte mai parlamentarie, déca dsa a esutu din gunoiu, se se duca de unde a esutu). D. Carpu urmandu, dice ca d. Brateanu a sustienutu, ca mesurile luate de dsa suntu acele vechie prevediate inainte de dsa. Acést'a nu este esactu, ca-ci tóte aceste measure erau revocate de legi anterióre. D. Carpu da aci citire unoru scrieri, prin cari, dupa dsa se probéza, ca acele measure au fostu revocate. Asia dar' mesurile luate de d. Brateanu suntu cu totulu nóce si dsa singuru are responsabilitatea loru.

D. Gheorghiu a disu, ca politic'a ce urméza guvernulu este o politica putreda; prin urmare chiaru acei cari sustienu, ca n'au fostu persecutari, diu ca politic'a guvernului este putreda. D. Carpu dicendu ce au fostu persecutari, combate politic'a guvernului, prin urmare ori cum politic'a guvernului este putreda; si fractiunea si dlui pléca din diferite puncte, dar' ajungu la acelusai tielu.

D. Brateanu, dice d. Carpu, s'a servitu cá totudéun'a de trecutul dsale pentru a se strecurá dintr'o incurcatura, inse d. Brateanu n'a fostu oredintioeu pe calea ce a plecatu si-a palmitu trecutul.

Dupa ce argumentéza pe acestu teremu totu acusandu pe d. Brateanu de persecutore alu israelitiloru si ca se apera prin neadeveruri, s'arsiese cerendu a se incetá ori ce persecutiune, si a depune ministeriulu pe biroulu camerei actele relative la acést'a afacere.

D. ministru de interne: Dloru, mai anteu protestezu contra asertiuniloru dlui Carpu, nu numai cá ministru, ci si cá deputatu, cá romanu pentru demnitatea acestei tribune, la care dsa de cate ori se suie o cobóra cu cuvintele dsale fórté pucinu si inca mai multu decatu pré pucinu parlamentare, cari au se faoa cá nimene se nu mai indrásnéca se se suie pe ea, nu fiinduca dsa a avutu prea multu talentu, ci pentrucu a injositu-o prea multu (aplause).

Nu este expresiunea triviale, se'mi permitia on. d. Carpu a dice, care da tarie nnui deputatu; si déca on. d. Carpu se crede ca e in adeveru, nu avea nevoie se pronuncie cuvinte de acele, cari le-a pronunciatu, si cari nu me atingu pe mine, ci numai pe aeelu care le pronuncia.

Dloru, on. d. Carpu a venitu din nou si a

cerutu dela complesanti'a unor'a din dnii deputati, cá se'i dè rendulu loru dsale se vorbésca, cá se afirme din nou ca suntu persecutiuni si ca prin urmare interventiunea fia chiaru orala este necesaria. Éts rezultatulu suirei dsale la tribuna; si nu credu ca acei cari i au datu rendulu dnei loru, au a se felicitá.

Dloru, déca au fostu persecutiuni séu nu, n'o voru dovedi afirmatiunile dlui Carpu, care candu a fostu puzu, cum dice francesulu la pitiorulu stalpului, cá se spue in numele oarua vorbesce, nimene n'a respunsu, afara de acelu care a saritu cá se'lu apere ou regulamentul. Prin urmare me felicitu ca cuvintele dsale n'au se aiba nici unu echo in Europ'a si nici unu felu de autoritate.

D. Carpu. Au se aiba in tiéra.
(Va urmá.)

— In 19 Maiu (Florariu) min. presiedate a facutu cunoscutu senatului, ca va depune pe biroulu senatului corespondinti'a ceruta numai pentru a dá satisfacere demnitatii senatului sperandu, ca senatulu le va indreptá la o comisiune, ér' nu le va pune in desbatere publica. — Jidanofilii nu sciu crutia pe nime. — Asia lupte seci de partite omóra timpulu celu scumpu si impedece lucrurile, cá tiér'a se remana ér' neprovediatu cu cali ferate, cu organizarea armarei generala. Pentrucu? Pentru secatur'a de cestiune fictiva, a israelitiloru! — De ce nu facu ómenii mai anteu cele urgente pentru natiune? cá se nu devina judecati, ca nu voiescu imputerirea si marirea natiunei?! — Cine nu e cu interesele natiunei, nu e fiulu acesteia. — In 8 Maiu s'a serbata initierea societatii de datu la semnu, cá diu'a aniversaria a sosirei Mariei Sale Domnitoriului. —

Cronica esterna.

FRANCIA. Parisu. Taber'a dela Chelons e intinsa. Gen. de Failly, supremulu omandante, se adresá catra corpulu oficierescu in tonu cu totul martialu: „Nu ne-am intrunitu aiciu intr'o tabera de petrecere“, dice, „ci in castre de lucru, trebue se manevramu fara a perde timpulu“. Nu in miu, ci in manevre de campania, care corespundu resbelului. „Fiinduca resbelulu nu e lucru imposibile, de aceea ocupatiunea nóstra va fi seriósá, simpla si plina de succesu“. Aceste cuvinte ale gener. cercula prin tóta Europ'a, cu comentariu, ca ar' fi unu presemnu de resbelu. — Francia a tramisu ultimatu la Tunis; ér' Bey-ulu de Tunis credendu, ca se póte redimá pe Angli'a si Itali'a, póte respinge ultimatu si in casulu acest'a Franciei nu'i remane alt'a, decatu a incepe resboiulu. —

In Rom'a tienú papa alocutiune in gradinile Vaticanului cu ocaziunea predarei stéguriloru daruite de Spania si Americ'a la ocaziunea, in care dice, ca Piu V. cu tóte ca a fostu vicariulu Ddieului pacei, totusi tienú, ca e de lipsa a intruni flamarile natiuniloru crestine la resbelulu in contra musulmaniloru. Astadi alti duemani, alti barbari amenintia lumea. Ei se afla botezati, dar' acést'a nu'i impedece, cá se se rescóle in contra bisericeii si se se lupte sub stégulu satanei. „Voi ati invinsu dusmanulu, dar' se sciti si acést'a, ca einu s'au lepadatu de intentiunile loru! Dar' prevedinti'a mi va tramisu pre voi ostasi cá midilóce cá se'i mai batemu odata si se le adrobimu puterea. Dupa Ddieu in voi mi punu cea mai mare incredere!“ Asta vorba inoa mirósa a pulbere de pusca. —

Mai nou. Primari'a comunei Bucuresoi. Program'a pentru serbarea dilei de 10 Maiu 1868.

Art. 1. Serbarea se va anuncia diminéti'a la 5 óre cu 21 tunuri.

Art. 2. La 10 óre diminéti'a gard'natiunala si ostirea de tóte armele, va fi asediata in parada in curtea si pe délulu metropoliei.

Art. 3. La 11 óre insinte de amiédi, dupa sevarsirea oficialu divinu, se va cantá unu Te Deum in biserica metropolitana, de Emin. Sa mitropolitu primatu alu Romaniei, la ca.e voru asistá dnii ministrii, corpurile legiuítóre, curtea de casatiune, curtea de compturi, statele maiore ale ostirei si ale gardei, tóte autoritatile publice

si siefi corporatiuniloru comerciale cu bandierile loru.

Pe candu se va cantá Te Deum, se voru dá 101 tunuri.

Art. 4. La 1 óra dupa amiédi unu banchetu va fi oferitu de orasiu Mariei Sale Domnitoriulu pe Campulu Libertatii, unde Inalt. Sa va fi primitu de consiliulu comunalu alu capitalei si de delegatii districtelor.

Unu banchetu popularu va fi servitu in acelaasi timpu pe Campulu Libertatii. — Diferite divertisemente si jocuri voru urmá dupa banchetu. — In totu acestu timpu musica.

Art. 5. Sér'a, iluminatiune in orasiu si pe Campulu Libertatii. Focuri de artificie si lumina electrica.

Art. 6. Pre celelalte pietie ale orasiului, musice si iluminatiuni.

Primariu: C. Panaiotu.

Bibliografia. Clusiu in Main. Déca s. scriptura este „Cartea vietii“ apoi ar' fi de doritu, cá se se afie in cas'a fiesce-carui omu. Acést'a a fostu pana souma cu atatu mai greu, cu catu s. scriptura erá rara si fórté scumpa, astfelu de dabea se afla ici coela pe la vreunu preotu si pe la unu crestinu mai pietosu. Societatea biblica brito estranea vrendu a propagá ouventulu lui Dumnedieu pana si in coliba si burdeiu, a luatú asupra sa misiunea de a tipari s. scriptura séu bibli'a in tóte limbele cu unu pretiu catu se póte de miu.

Din „Insciintierea“ mai de la vale se voru poté convinge doritorii, ca astadi póte avé óre cine si dintre romani s. scriptura tiparita curatu si frumosu in formatu mare octavu, legata frumosu si bine intr'unu pretiu mai micu de 2 fl. v. a., adica nici 1 or. de có'a tiparita, erá legatur'a ce singura platesce banii aceia, devine gratis. — Ceva mai estinu nu s'a pomenitu. — Doritorii din indepartare se potu adresá la libraria de biblii a lui Reichard et Comp. prin posta, si aretandu care tomu dorescu alu avé, potu castiga in rate dupa placu pe nesimtitá tóta bibli'a. —

Insciintiare.

La cererea mai multora societatea biblica brito-estranea a tiparitu „Noulu Testamentu“ si cu slove cirili si se afla de vendutu in libraria subriisa 34⁶/₈ cóle frumosu si bine legate in formatu 8⁰ mare. Iasi 1868. Cu pretin de 30 cr.

Totu in acest'a libraria se msi afla si: Tomulu I alu s. scripturi, ce cuprinde oele 5 carti ale lui Moise, Iosua (Isusnavi), Judecatorii si Rut. Formatu mare 8⁰ cu litere latine 26 cóle. Iasi 1865.

Tomulu II alu s. scripturi, ce cuprinde: Samuilu I, Samuilu II, Regii I, Regii II, Cronica I, Cronica II, Esr'a, Nemi'a, Ester, Jovu si Psalmii érași cu litere de asemenea formatu, 33³/₈ cóle. Iasi 1867. Ambele tomuri cu 90 cr. Legate bine si frumosu.

Tomulu III va vedé catu mai curendu lumina. —

Testamentulu nou cu litere latine tiparitu la Bucuresci 1867 cu Psalmii, legatu bine si frumosu 50 cr., fara Psalmi 40 cr.

Psalmii legate de sene in formatu micu 20 cr.

Libraria biblica a lui Reichard et Comp. in Clusiu, strat'a Manastarului din laintru Nr. 147.

In contra orce tuse invecchita, regusiala, inflegmare, dureri de peptu, dureri de gutu si tuse magársca prin partile sale constitutive, care nu le mai co-prinde altu syrupu, midiloculu celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle a 2 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „canele albu“.

Cursurile la burea in 22. Maiu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 56 cr. v.
Augsburg	—	—	114 „ 65 „
London	—	—	116 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	55 „ 75 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	56 „ 70 „
Actiile bancului	—	—	698 „ — „
„ creditului	—	—	182 „ — „